

Posudek na bakalářskou práci Adély Hutarové

Název práce: **Genderová analýza románu *Harry Potter a Fénixův řád***

Posudek zpracovala: Doc. PhDr- Blanka Knotková-Čapková, Ph.D., vedoucí práce

Datum: 17. 9. 2015

Adéla Hutarová si za **téma** své bakalářské práce zvolila analýzu románu, který se stal – spolu s dalšími *potterovskými* příběhy – světovým bestsellerem. Dodávám, že diplomantka přečetla i ostatní romány série, čehož v textu vhodně využívá např. při srovnání vývojových fází některých postav. Poněvadž už o těchto příbězích kritické stati napsány byly (a to i takové, které deklarovaly feministické východisko), chtěla bych v této souvislosti pozitivně ohodnotit, že je diplomantka prostudovala, snažila se s nimi poctivě vyrovnat, a především je kriticky zhodnotit – nezřídka s nimi i polemizuje. Takto důslednou snahu o vystavění i vyargumentování vlastního stanoviska považuji na úrovni bakalářské práce za velmi cennou.

Pokud jde o **strukturu**, nemám vůči práci námitek – jednotlivé části (úvod, teoreticko-metodologická část, vlastní analýza, závěr) jsou proporčně vyvážené a obsahují, co by obsahovat měly. V Úvodu autorka jasně deklaruje, že se **soustředí na analýzu ženských postav**, což by jinak z názvu nevyplývalo, gender jistě není jenom o ženách. Zdůvodnění, že by se při zahrnutí i mužských postav text rozvinul příliš do šíře na úkor hloubky, je ale smysluplné. Navíc lze dodat, že genderové charakteristiky dvou mužských postav, a to Harryho a Rona, do značné míry zahrnuty jsou, a to především ve vztahu k Hermioně.

Teoreticko-metodologickou část bych, opět v rámci bakalářské úrovně, hodnotila jako výbornou. Oceňuji zejména, že autorka prostudovala skutečně solidní rozsah odborných publikací z oboru genderových studií. Stěžejními koncepty, a také těmi nejkvalitnějšími vysvětlenými a následně zapracovanými do analytické části, jsou dle mého názoru koncept genderových stereotypů, koncept androcentrismu (i když jej text níže občas trochu nejasně zaměňuje s pojmem patriarchát) a koncept vzdorného čtení podle Fetterley. V rámci teorie představila i vcelku správně koncept falogocentrismu, ale ten do analytické části zapracován už nebyl. Zpětně tedy zvažuji, zda jsem jako školitelka postupovala správně, když jsem studentku v průběhu diplomového semináře k zapracování tohoto konceptu vlastně přiměla; je to obtížný koncept a bakalářská práce by se bez něj patrně obešla. Dále autorka dobře využila koncept druhotnosti ženy a ženství podle Simone de Beauvoir a přístup feministické analýzy k literatuře podle Pam Morris. Zde by jen dle mého názoru bylo asi vhodné zhuštěněji sloučit podkapitolu o literární historii s podkapitolou, týkající se potterovských příběhů a jejich místa v literárním kánonu; tyto podkapitoly v podstatě přinášejí tytéž závěry.

Vlastní analýza ukazuje, že ji Adéla Hutarová poctivě promýšlela z více úhlů pohledu, což mohu potvrdit i na základě konzultací v diplomním semináři. Autorka se snažila pečlivě zapracovávat připomínky, text prošel několika verzemi a velmi se v průběhu psaní

zlepšoval. Za hlavní přednost této části považuji **samostatný kritický přístup**, o nějž autorka usiluje – i když nelze popřít, že analýza má silnější a slabší místa. Rozčlenění, jak je reflektují názvy podkapitol, je kombinací analytického a deskriptivního přístupu; názvy jako „Ženy bojovnice“ nebo „Temné ženy“ označují kategorie analýzy, jiné jsou popisné (Ženy ve Famfrpálu), ještě další označují sociálně-genderovou roli (Matky). Tuto poslední podkapitolu však přesto považuji za vhodně vymezenou, poněvadž žena-matka patří k nejtypičtějším genderovým archetypům.

Co je u **analytické části** neobvyklé, je aplikování teoretických konceptů, které nebyly představeny v teoretické části – zde je to koncept Kate Millett o propojování mužské dominance s kontrolou ženské sexuality (str. 44). Totéž se děje i níže s odkazem na Dale Spender (str. 48).

Hloubku analýzy považuji za nejzdařilejší tam, kde diplomantka pracuje s konceptem genderových stereotypů. Tento koncept pochopila výborně a skutečně jej do analýzy důsledně zapracovala. Méně do hloubky jdou konceptualizace genderových archetypů, výjimkou je zde archetyp čarodějnice, který se autorce podařilo výstižně představit i nezjednodušeně aplikovat na rozebírané postavy. Metoda vzdorného čtení je v zásadě také pochopena správně, i když je odkaz na ni myslím i místy nadužíván – např. na str. 41: „*Pomocí vzdorného čtení shledávám v tomto jednání jakési známky iracionality, která je stereotypně připisována ženám (viz 2.2). Umbridgeová je ztělesněním iracionálního zla, které se projevuje fanaticky až démonicky.*“ Na toto konstatování bychom metodu vzdorného čtení ani nepotřebovali, ale využili bychom ji, kdybychom kriticky interpretovali propojování ženství s iracionalitou.

Pokud jde o **závěry analýzy**, považuji je u jednotlivých ženských postav za vcelku vyvážené, za výsledek pilné práce a na bakalářské úrovni za dostačující.

Stylistická, jazyková stránka a formální práce je vyhovující, až na občasné chyby v interpunkci a ne zcela vždy důsledné odkazování (i když toto se v průběhu práce na textu velmi zlepšilo).

Celkové hodnocení: Bakalářská práce Adély Hutarové splňuje požadavky na tyto práce kladené, **k obhajobě ji rozhodně doporučuji**. Práci diplomantky v diplomovém semináři bych hodnotila známkou výborně, taktéž i teoreticko-metodologickou část jejího textu, analytickou část na lepší velmi dobrou. **Výsledné hodnocení vidím na horší výbornou, pokud ji autorka potvrdí u obhajoby.**